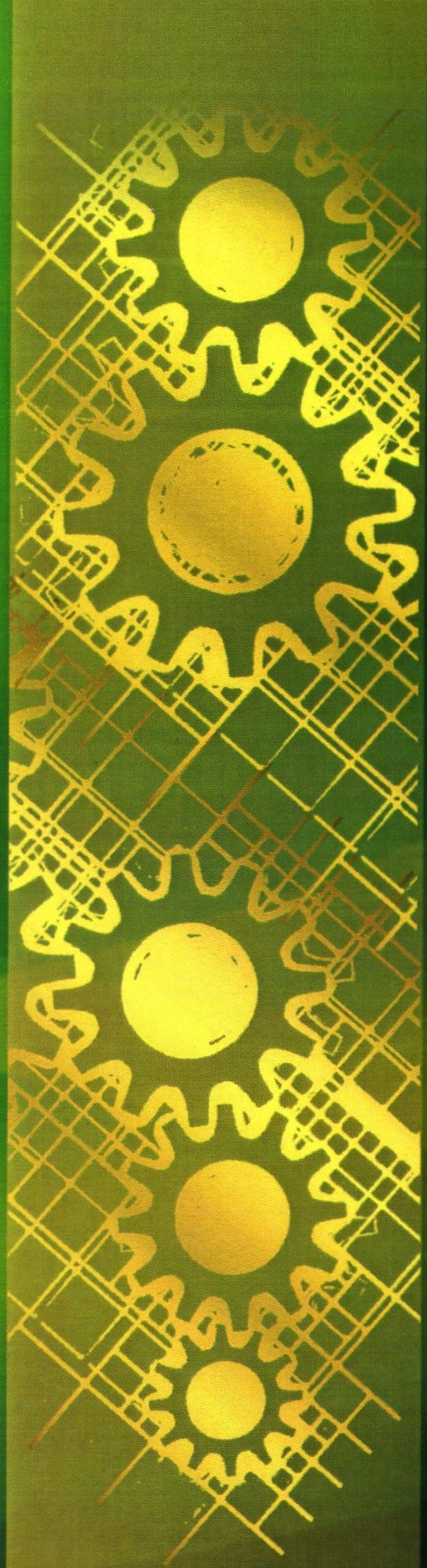

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОДОВОЛЬЧОГО БІЗНЕСУ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ефективність використання інноваційно-інвестиційного потенціалу продовольчого бізнесу

Монографія

Одеса
2020

УДК 330.3.339.166.8
ББК У9(2)262.25
Е90

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Басюркіна Н. Й., Бєлали Н. С., Бордун Т. В., Бровкіна Ю. О., Воєцька О. Є., Волошенко О.С., Гончар О.С., Гордієнко Л. В., Гушан С. В., Дорошенко А. В., Драч А. Л., Жигунов Д. О., Зейналов Р., Іванченко Ю. В., Іоргачова К. Г., Карпінська Г. В., Коваленко О. О., Константинова Т.В., Корчагіна К.І., Котляр Є.О., Котюжинський А.Р., Кулькіна І.О., Малишкін В. В., Мащенко О. І., Молдован А. В., Моргунова Ю. В., Приходько Л. С., Просолович О. Б., Савченко Т. В., Салавеліс А. Д., Свистун Т. В., Соколова В. І., Соц С. М., Тележенко Л. М., Тітлов О. С., Турленко Н. В., Хоренжий Н. В., Шалений В. А., Швець М. В., Швець Ю. В., Шикунова К. В.

Рецензенти:

Бутенко А.І. – доктор економічних наук, професор, завідувач відділу розвитку підприємництва Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України;

Драган О. І. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки праці та менеджменту, Національного університету харчових технологій (м. Київ);

Лайко О. І. – доктор економічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України;

Мельник Ю.М. – доктор економічних наук, доцент, директор навчально-наукового інституту прикладної економіки і менеджменту ім. Г.Е. Вейнштейна Одеської національної академії харчових технологій.

Друкується за рішенням Вченої Ради Одеської національної академії харчових технологій (протокол № 13 від 03.03.2020 р.)

Е90 Ефективність використання інноваційно-інвестиційного потенціалу продовольчого бізнесу: монографія / Н. Й. Басюркіна та ін. ; за ред. к.е.н. Бровкіної Ю. О. Одеса : ОНАХТ, 2020. 151 с.

ISBN 9786177503995

У монографії розглянуто теоретичні і прикладні питання інноваційно-інвестиційних процесів, які відбуваються в економіці України. Досліджено інвестиційну привабливість харчових, переробних і аграрних виробництв, готельно-ресторанного бізнесу в регіонах України. Обґрунтовано пропозиції стосовно інноваційно-інвестиційного розвитку бізнес-структур в умовах трансформаційної економіки. Видання рекомендується для наукових співробітників, керівників і фахівців підприємств АПК, харчової промисловості, ресторанного бізнесу, торгівлі, студентів закладів вищої освіти.

УДК 330.3.339.166.8
ББК У9(2)262.25

© Басюркіна Н. Й., Бєлали Н. С., Бордун Т. В., Бровкіна Ю. О., Воєцька О. Є., Волошенко О. С., Гончар О. С., Гордієнко Л. В., Гушан С. В., Дорошенко А. В., Драч А. Л., Жигунов Д. О., Зейналов Р., Іванченко Ю. В., Іоргачова К. Г., Карпінська Г. В., Коваленко О. О., Константинова Т. В., Корчагіна К. І., Котляр Є. О., Котюжинський О. Р., Кулькіна І. О., Малишкін В. В., Мащенко О. І., Молдован А. В., Моргунова Ю. В., Приходько Л. С., Просолович О. Б., Савченко Т. В., Салавеліс А. Д., Свистун Т. В., Соколова В. І., Соц С. М., Тележенко Л. М., Тітлов О. С., Турленко Н. В., Хоренжий Н. В., Шалений В. А., Швець М. В., Швець Ю. В., Шикунова К. В., 2020

ISBN 9786177503995 © Одеська національна академія харчових технологій, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА (Басюркіна Н.Й.)..... 6

РОЗДІЛ 1
ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЗЕРНОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....9

1.1. Інвестиційна привабливість інноваційних технологій виробництва і переробки зерна рису в крупи (Басюркіна Н.Й., Соц С.М., Хоренжий Н.В., Гушан С.В.) 9
1.2. Інноваційні технології переробки пшениці у цільнозернове борошно (Басюркіна Н.Й., Волошенко О.С., Іванченко Ю.В.).....20
1.3. Підвищення ефективності діяльності зернового господарства України (Басюркіна Н.Й., Соц С.М., Турленко Н.В., Зейналов Р.) 26
1.4. Фактори впливу на конкурентоспроможність зернопереробних підприємств Одеської області (Савченко Т.В., Гончар О.С.) 32
1.5. Оцінка інвестиційної привабливості проекту реконструкції ПРАТ «Рівнеборошно» з виробництвом борошна розширеного асортименту (Жигунов Д.О., Свистун Т.В., Молдован А.В.) ...39
1.6. Оцінка інвестиційної привабливості проекту удосконалення технології переробки рису в крупи (Жигунов Д.О., Бровкіна Ю.О., Мащенко О.І.).....46

РОЗДІЛ 2
ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНІСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО СТВОРЕННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....51

2.1. Оцінка інвестиційної привабливості проекту розробки і впровадження побутових приладів охолодження та опалення з використанням сезонного коливання температури

атмосферного повітря (Басюркіна Н.Й., Тітлов О.С., Константинова Т.В., Швець М.В) 51
2.2. Оцінка інвестиційної привабливості проекту розробки і впровадження акумуляторів тепла і холоду з використанням сонячної енергії та температурного потенціалу атмосферного повітря (Басюркіна Н.Й., Тітлов О.С., Константинова Т.В., Котюжинський А.Р.).....57
2.3. Сонячна система опалення та охолодження повітря (Басюркіна Н.Й., Тітлов О.С., Константинова Т.В., Дорошенко А.В.) 62
2.4. Оцінка інвестиційної привабливості розробки проекту оборотного водопостачання (Коваленко О.О., Бровкіна Ю.О., Приходько Л.С).....68

РОЗДІЛ 3
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ.....71

3.1. Економічне обґрунтування альтернативних проектів реконструкції санаторію «Салют» у м. Одеса з впровадженням інноваційного підходу до розвитку сучасного харчування різного призначення з урахуванням груп споживачів у спеціалізованих закладах (Салавеліс А.Д., Свистун Т.В., Корчагіна К.І.) 71
3.2. Розробка стратегії розвитку підприємства ресторанного бізнесу (Свистун Т.В., Моргунова Ю.В.).....79
3.3. Економічне обґрунтування проекту переробки харчової складової відходів підприємств ресторанного бізнесу (Свистун Т.В., Соколова В.І., Малишкін В.В).....85
3.4. Економічне обґрунтування проекту тематичного парку «Агроленд» з імплементацією інноваційних технологій здорового харчування та професійного спрямування молоді (Тележенко Л.М., Свистун Т.В., Шикунова К.В.).....91

РОЗДІЛ 4
ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ХАРЧОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....100

4.1. Обґрунтування інвестиційної привабливості інноваційного проекту одержання олійно-жирової продукції з різних сортів виноградного насіння (Котляр Є.О., Шалений В.А., Просолович О.Б.) 100
4.2. Оцінка інвестиційної привабливості інноваційного проекту виробництва комбікормової продукції для молочних корів (Басюркіна Н.Й., Бордун Т.В., Константинова Т.В., Швець Ю.В.) 106
4.3. Методичний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості промислового підприємства (на прикладі ТОВ «Солодка мрія – Вінниця») (Іоргачева К.Г., Гордієнко Л.В., Карпінська Г.В., Кулькіна І.О.).....113
4.4. Економічні інновації у розвитку хлібопекарських підприємствУкраїни (Басюркіна Н.Й., Белали Н.С.).....122
4.5. Ефективність інноваційної технології переробки раковини молюска рапани чорноморської «Rapana Venosa» у кормове борошно (Басюркіна Н.Й., Воєцька О.Є., Драч А.Л.).....129
4.6. Стратегія ефективності інвестиційного потенціалу сталого розвитку агропродовольчої сфери регіону (Басюркіна Н.Й.).....137

СПИСОК АВТОРІВ.....145

ПЕРЕДМОВА

Ідея написання монографії виникла одночасно зі створенням кафедри управління бізнесом Одеської національної академії харчових технологій (ОНАХТ) у 2015 році. За підтримки і натхнення ректора ОНАХТ, Єгорова Богдана Вікторовича, за декілька років існування кафедри було запроваджено освітні програми «Економіка підприємства», «Управління бізнесом», «Міжнародна торгівля» і «Міжнародна торгівля зерном» за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Колектив науковців-однодумців кафедри поставив за мету – випускати високопрофесійних фахівців, які здатні досліджувати технологічні і технічні особливості моделей розвитку агропродовольчої сфери, готельно-ресторанного господарства, торгівлі, володіють навичками управління реальними проектами і практикою обгрунтування їх інвестиційної привабливості. Це стало можливим завдяки виконанню міжкафедральних комплексних дипломних проектів студентів технічних спеціальностей і тих, які випускаються кафедрою.

Втілення мрії відбулось у 2020 році, коли всі дипломні проекти магістрів було включено до складу міжкафедральних або замислено як реальні проекти, та захищено на технічних і технологічних кафедрах ОНАХТ, а також в Інституті проблем ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України (ІПРЕЕД НАН України).

В результаті спільної праці викладачів академії, – керівників дипломних проектів, – з'явилась представлена Вашій увазі монографія, яка є зібранням коротких висновків і наукових узагальнень презентованих реальних проектів.

Монографія виконана в рамках наукової школи кафедри «Управління бізнесом» спільно з науковими школами кафедр «Технології переробки зерна», «Технології комбікормів і біопалива», «Технології хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів», «Технології молочних, олійно-

жирових продуктів і косметики», «Теплоенергетики та трубопровідного транспорту енергоносіїв», «Технології ресторанного і оздоровчого харчування», «Біоінженерії і води», «Екології та природоохоронних технологій» ОНАХТ.

Тематика розділів монографії невипадково відображає напрями наукових досліджень, охоплює трансформації бізнес-структур ринків продовольства і продовольчої сировини, ринку готельно-ресторанних і послуг громадського харчування, морегосподарського комплексу, сфери екології та використання відновлювальних джерел енергії, допомагає розв'язати економічні, соціальні, екологичні проблеми сталого розвитку економіки і продовольчої безпеки України.

Вважаємо, що дана монографія приверне увагу інвесторів до реального сектору економіки та надасть поштовх у зміцненні інноваційно-інвестиційного потенціалу Причорноморського регіону України.

Монографія призначена для керівників державних і місцевих органів влади, представників громадських організацій, наукових співробітників, керівників і фахівців підприємств АПК, зокрема, зернового господарства, харчової промисловості, морегосподарського комплексу, сектору громадського харчування, екології та охорони навколишнього середовища, студентів вищих навчальних закладів та всіх зацікавлених в ефективному розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу України.

У підготовці монографії брали участь: Басюркіна Н. Й. (передмова, підрозділи 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6), Бєлали Н. С. (підрозділ 4.4), Бордун Т.В. (підрозділ 4.2), Бровкіна Ю. О. (загальна редакція, підрозділи 1.6, 2.4), Воєцька О. С. (підрозділ 4.5), Волошенко О. С. (підрозділ 1.2), Гончар О.С. (підрозділ 1.4), Гордієнко Л. В. (підрозділ 4.3), Гушан С. В. (підрозділ 1.1), Дорошенко А.В. (підрозділ 2.3), Драч А. Л. (підрозділ 4.5), Жигунов Д.О. (підрозділи 1.5, 1.6), Зейналов Р. (підрозділ 1.3), Іванченко Ю. В. (підрозділ 1.2), Іоргачова К.Г. (підрозділ 4.3), Карпінська Г.В. (підрозділ 4.3),

Коваленко О.О. (підрозділ 2.4), Константинова Т.В. (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 4.2), Корчагіна К.І. (підрозділ 3.1), Котляр Є.О. (підрозділ 4.1), Котюжинський А.Р. (підрозділ 2.2), Кулькіна І.О. (підрозділ 4.3), Малишкін В.В. (підрозділ 3.3), Мащенко О.І. (підрозділ 1.6), Молдован А.В. (підрозділ 1.5), Моргунова Ю.В. (підрозділ 3.2), Приходько Л.С. (підрозділ 2.4), Просолович О.Б. (підрозділ 4.1), Савченко Т.В. (підрозділ 1.4), Салавеліс А.Д. (підрозділ 3.1), Свистун Т.В. (підрозділи 1.5, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4), Соц С.М. (підрозділи 1.1, 1.3), Тележенко Л.М. (підрозділ 3.4), Тітлов О. С. (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3), Турленко Н. В. (підрозділ 1.3), Хоренжий Н. В. (підрозділ 1.1), Шалений В.В. (підрозділ 4.1), Швець М.В. (підрозділ 2.1), Швець Ю.В. (підрозділ 4.2), Шикунова К.В. (підрозділ 3.4).

Автори вдячні рецензентам – доктору економічних наук, професору Анатолію Івановичу Бутенко, доктору економічних наук, професору Драган Олені Іванівні, доктору економічних наук, старшому науковому співробітнику Олександру Івановичу Лайко і доктору економічних наук, доценту Юрію Миколайовичу Мельнику за цінні зауваження і рекомендації, що сприяли покращенню змісту монографії.

Виражаємо щиру подяку доктору економічних наук, професору, академіку Національної академії наук України, Заслуженому діячу науки і техніки України, директору Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Буркинському Борису Володимировичу, та доктору технічних наук, професору, Заслуженому діячу науки і техніки України, ректору Одеської національної академії харчових технологій, Єгорову Богдану Вікторовичу, за сприяння у просуванні наукової економічної думки серед студентської молоді, реалізації інноваційно-інвестиційних проектів в Українському Причорномор'ї, зміцненні позитивного іміджу нашої країни, залученні молоді до вирішення державних завдань та її вихованні в дусі лідерства, патриотизму і любові до України.